

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-849/21-U

Název	Obchodní akademie a Střední odborná škola zemědělská a ekologická, Žatec, příspěvková organizace
Sídlo	Studentská 1354, 438 01 Žatec
E-mail	sekretariat@oazszatec.cz
IČ	61 357 294
Identifikátor	600 011 011
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Karas
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místa inspekční činnosti	Studentská 1354, Svatopluka Čecha 1180, Žatec
Termín inspekční činnosti	11. 10. 2021 – 14. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Obchodní akademie a Střední odborná škola zemědělská a ekologická, Žatec, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny a vzdělává žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie, 75-41-M/01 Sociální činnost, 78-42-M/02 Ekonomické lyceum, 16-01-M/01 Ekologie a životní prostředí, 31-41-M/01 Agropodnikání a 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a stroje.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 280 žáků, z toho 234 žáků ve čtyřletých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou. Naplněnost školy je nízká, pouze 29,2 %, nejvyšší naplněnost má obor vzdělání Elektromechanik pro zařízení a stroje (61 %) a Ekonomické lyceum (56 %). V oboru vzdělání Ekologie a životní prostředí se vzdělává pouze 5 žáků ve 4. ročníku, v oborech vzdělání 28-52-H/01 Chemik a 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost se nevzdělává v tomto školním roce žádný žák. Do běžných tříd bylo k termínu inspekční činnosti integrováno 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro 2 z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plány.

Další informace o škole lze získat na webových stránkách školy na adrese <https://www.oazszatec.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategii dalšího rozvoje školy zpracoval ředitel v rámci Školního akčního plánu rozvoje vzdělávání na období 2019 až 2021. K hlavním cílům patří rozvoj kariérového poradenství, podpora odborného vzdělávání, rozvoj školy jako centra celoživotního vzdělávání nebo podpora inkluze. Úspěšná spolupráce s velkým množstvím partnerů umožňuje realizovat odborné exkurze a přednášky, propojovat teorii s praxí, realizovat odborné praxe a odborný výcvik u zaměstnavatelů a přispívat tak k naplňování cílů v oblasti kariérového poradenství a odborného vzdělávání. V rámci podpory rozvoje dalších kompetencí umožňuje škola žákům ve spolupráci s externisty získat certifikáty v oblasti anglického jazyka, účetnictví, pečovatelské, odborné způsobilosti v elektrotechnice nebo řídičské oprávnění. Interpersonální dovednosti žáků jsou rozvíjeny při jejich zapojování do organizování soutěží nebo online mezinárodního veletrhu fiktivních firem.

Organizační, řídicí a kontrolní kompetence jsou účelně rozděleny mezi členy širšího vedení školy, přesto se v činnosti školy vyskytují dílčí nedostatky. Kontrolní mechanismy nejsou zcela účinné. Řízení pedagogických procesů je nesystematické, hospitační činnost při prezenční výuce, která by pedagogům poskytla zpětnou vazbu a přispěla ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání, byla zatím realizována jen v malé míře. Také to je důvodem, proč se nedaří naplňovat cíle stanovené v oblasti dosahovaných výsledků vzdělávání především u oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou. Žáci dosahují horších výsledků, než je republikový průměr v dané skupině oborů.

Pro odborné vzdělávání je pedagogický sbor ve velké míře kvalifikovaný a aprobovaný, což se pozitivně projevilo především v odborné úrovni výuky, méně v její didaktické stránce. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Většina učitelů se účastní vzdělávacích akcí (odborné a jazykové semináře a webináře, společné vzdělávání), které jsou 2x ročně při jednáních pedagogické rady vyhodnocovány. V kvalitě sledované výuky se však získané znalosti a dovednosti učitelů příliš neprojevily.

Materiální vybavení školy, které je v rámci finančních možností průběžně obnovováno a doplňováno, umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů. Dokončení odborné učebny pro výuku fiktivních firem a její využívání podporuje rozvoj kompetencí

k podnikavosti. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání přispěla také obnova digitálních technologií.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře založené na vzájemném respektu a důvěře, žáci bez obav odpovídali na otázky a také otázky kladli. Převažovala však frontální forma výuky s dominantním postavením učitele, kterou někteří pedagogové střídali se samostatnou prací žáků. V úvodu hodin učitelé většinou seznamovali žáky s tématem a plánovanými činnostmi. Vzdělávací cíle většinou nebyly formulovány, což v závěrech hodin, které často probíhaly v časové tísní, neumožnilo ověření jejich naplnění. Pedagogové nevytvářeli vhodný prostor pro vzájemné hodnocení či sebehodnocení, chyběla také cílená diferenciací úkolů podle schopností jednotlivých žáků. Kooperativní metody (skupinová práce, práce ve dvojici) byly zařazeny pouze do některých hodin. Jen ojediněle byli žáci vedeni ke kritickému myšlení. Někteří vyučující vhodně využili dovednosti žáků z distanční výuky, využívali sdílené prostředí pro zadávání a odevzdávání úkolů a sdílení výukových materiálů.

Výuka v jednotlivých hodinách českého jazyka a literatury měla rozdílnou úroveň. Škála využitých forem a metod se pohybovala od ryze frontální výuky s dominantním postavením pedagoga jako nositele informací přes snahu aktivizovat žáky při samostatné práci nebo práci ve dvojici a v následném řízeném rozhovoru až k podpoře samostatného vyjadřování.

Vyučovací hodiny anglického a německého jazyka byly ze strany pedagogů realizovány v příslušném jazyce, což podporovalo perceptivní dovednosti žáků. Vzájemná komunikace byla podporována jen v některých hodinách. Vyučující většinou předkládali žákům pracovní listy s vhodnými cvičeními k rozšiřování slovní zásoby, v malé míře byl využit potenciál didaktické techniky pro zařazení inovativních metod výuky (např. vzdělávací aplikace) a individualizaci výuky.

V hodinách matematiky se učitelé při výkladu nového učiva snažili o součinnost se žáky, dařilo se jim však zapojit jen některé z nich, většina zůstávala pasivní. Samostatná práce žáků byla vhodně doplněna příklady z reálného života.

V teoretických odborných předmětech využili učitelé nejčastěji frontální výuku, aktivita byla častěji na jejich straně. Účelné bylo časté propojování teoretických poznatků s využitím v praxi v daném oboru.

V praktické výuce odborných předmětů (cvičení, odborný výcvik) pedagogové volili vhodné organizační formy práce, které aktivizovaly žáky. Při samostatné práci jim poskytovali účelnou individuální podporu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání žáků zjišťuje škola obvyklými způsoby (především písemné a ústní zkoušení), eviduje je v elektronické podobě a hodnotí ve čtvrtletních intervalech na jednáních pedagogické rady. Formou klasifikační zprávy prezentují třídní učitelé statistická data, která doplňují celkovým hodnocením třídy. V případě vzdělávacího neúspěchu je žákům poskytována pomoc především formou individuálních či skupinových konzultací.

Zvýšenou pozornost věnovala škola výsledkům vzdělávání v době distanční výuky ve školním roce 2020/2021. Pedagogové poskytovali vedení školy pravidelnou zpětnou vazbu

o zapojení žáků do synchronní výuky, plnění úkolů v rámci asynchronní výuky a míře zvládnutí učiva. Zpětnou vazbu k průběhu distančního vzdělávání získávalo vedení školy také od žáků prostřednictvím třech dotazníkových šetření, na jejichž základě např. škola upravila organizaci synchronní a asynchronní výuky. V září 2020 byly v jednotlivých předmětech zadávány ověřovací písemné práce, jejichž výsledky byly projednávány v předmětových komisích včetně případných úprav tematických plánů. Rovněž v září 2021 škola realizovala ověřování znalostí žáků, jehož výsledky zohlední při poskytování podpory žákům v rámci Národního plánu doučování i individuálních konzultací jednotlivých pedagogů.

Důležitým ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání maturitní a závěrečnou zkouškou. Úspěšnost žáků v profilové části maturitní zkoušky byla v letech 2019-2021 u většiny oborů srovnatelná s celorepublikovým průměrem v dané skupině oborů. Ve společné části vykazovala úspěšnost žáků oborů vzdělání Ekonomické lyceum a Agropodnikání podprůměrnou úroveň v porovnání s úspěšností žáků ostatních škol ve stejné skupině oborů za celou ČR. Neúspěšnost žáků oboru vzdělání Ekonomické lyceum dosáhla v roce 2019 14,3 %, resp. 20 % v roce 2020 (oproti celorepublikovému průměru 4,4 %, resp. 3,9 % v dané skupině oborů). Na této neúspěšnosti se podílela zejména výrazně vyšší neúspěšnost žáků u zkoušky z cizího jazyka. Např. v roce 2020 dosáhla 15,4 % (průměr 1,4 % v dané skupině oborů ČR). Pozitivním zjištěním je fakt, že v roce 2021 všichni žáci tohoto oboru, kteří maturitní zkoušku konali, uspěli. Žáci oboru vzdělání Agropodnikání zaznamenali ve společné části výrazně větší neúspěšnost než žáci ostatních škol stejné skupiny oborů v roce 2020 (35,3 % oproti 14,2 %). Na této neúspěšnosti se podílela zejména neúspěšnost žáků školy u zkoušky z českého jazyka (29,4 % oproti 6,9 %). Negativní trend vykazuje neúspěšnost žáků tohoto oboru i v roce 2021, kdy z 15 žáků, kteří se přihlásili k maturitní zkoušce, ji úspěšně vykonalo jen 10.

Pro zvýšení úspěšnosti žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou realizuje škola pro žáky 3. a 4. ročníku maturitní generálku obsahující didaktické testy společné části a praktickou zkoušku profilové části. Žáci 4. ročníku se v 1. pololetí účastní rovněž externího testování z předmětů společné části.

Při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou dosahují žáci oboru Elektromechanik dobrých výsledků – v roce 2020 prospěli všichni v řádném termínu, v roce 2021 konali tři žáci z deseti zkoušku v opravném termínu.

I přes náročné období distanční výuky se pedagogům dařilo žáky zapojovat do různých soutěží, přednášek, seminářů, charitativních aktivit či dalších projektů, které se dle možností konaly online nebo prezenčně. Při těchto aktivitách žáci rozvíjeli různé kompetence např. odborné, k podnikání, sociální, pohybové a další.

Adaptaci žáků a podporu vztahů v třídních kolektivech pozitivně ovlivňují adaptační pobyt pořádané pro všechny první ročníky na začátku školního roku. V oblasti primární prevence škola realizuje množství preventivních programů, tematických besed a exkurzí s důrazem na aktuální problémy. Vzhledem k minimálnímu výskytu rizikového chování žáků jsou preventivní aktivity přiměřeně účinné.

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují výchovný poradce a metodik prevence. Včasně identifikují jejich individuální vzdělávací potřeby a pravidelně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Pedagogové jsou o potřebách těchto žáků informováni, diferencovaná výuka s ohledem na potřeby jednotlivců však při hospitační činnosti zaznamenaná nebyla. Práce s výsledky vzdělávání, jejich vyhodnocování a přijímání účinných opatření ke zlepšení úspěšnosti se zatím nedaří. Nadaní žáci jsou zapojováni do projektové činnosti, případně do zájmových kroužků, které aktivně rozvíjí

jejich nadání. Žáci čtvrtých ročníků jsou informováni o možnostech dalšího studia, jsou organizovány návštěvy dnů otevřených dveří vysokých škol, apod.

Závěry

Vývoj školy

Škole se daří zlepšovat materiální podmínky a rozšiřovat síť sociálních partnerů.

Silné stránky

Díky široké síti sociálních partnerů, kteří se školou spolupracují v oblasti realizace praktického vyučování, se daří efektivně podporovat rozvoj odborných kompetencí žáků.

Četné aktivity nad rámec výuky podporují osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Opatření přijímaná ke zlepšení výsledků žáků ve společné části maturitní zkoušky nejsou dostatečně účinná.

Práce s cílem ve výuce není efektivní, často není jednoznačně stanoven a v závěru vyučovacích hodin není ověřeno jeho naplnění.

Absence diferenciací a individualizace výuky neumožňuje účinnou podporu žáků podle jejich individuálních potřeb, převaha frontální výuky vede k nízkému zapojení žáků do procesu vzdělávání.

Žákům není poskytována formativní zpětná vazba podporující efektivitu učení a zlepšení výsledků vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Analyzovat a vyhodnocovat výsledky žáků v průběhu vzdělávání a při jeho ukončování, přijímat účinná opatření pro zlepšení.

Diferencovat výuku podle individuálních potřeb žáků, zařazovat aktivizující metody a ověřovat naplnění vzdělávacích cílů.

Zařazovat formativní hodnocení žáků včetně sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků jako prostředku jejich individuálního rozvoje.

Poskytovat pedagogům efektivní metodickou podporu a jejich další vzdělávání zaměřit na didaktiku vyučovaných předmětů, metodické aspekty výuky a účinnou podporu žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Ústeckého kraje č. j.: 36/2001 (ze dne 11. 1. 2019) včetně příloh
2. Jmenování ředitele s účinností od 1. 8. 2018 (ze dne 1. 5. 2018)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 21. 9. 2021)
4. Výkaz o střední škole (M 8) podle stavu k 30. 9. 2020
5. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2020
6. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání, platné ve školním roce 2021/2022
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2019
8. Organizační řád s účinností od 1. 10. 2018
9. Školní matrika, školní roky 2020/2021, 2021/2022 do data inspekční činnosti
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Dokumentace výchovného poradenství, školní roky 2020/2021, 2021/2022
12. Minimální preventivní program, školní roky 2020/2021, 2021/2022
13. Dokumentace k přijímání ke vzdělávání pro školní rok 2021/2022
14. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
15. Zápisy z jednání pedagogické rady a předmětových komisí ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků včetně knihy úrazů
17. Výroční zprávy 2019/2020, 2020/2021
18. Rozvrhy tříd platné ve školním roce 2021/2022
19. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022
20. Inspekční zpráva č. j.: ČŠIS-844/13-S (ze dne 20. 5. 2013)
21. Webové stránky školy: www.oaszatec.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Anna Kejřová v. r.

Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka

Mgr. Ilona Hronová v. r.

Mgr. Ivana Reihsová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Reihsová v. r.

Ing. Mgr. Alena Valtová, školní inspektorka

Ing. Mgr. Alena Valtová v. r.

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Sejvalová v. r.

V Ústí nad Labem 16. 11. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Karas, ředitel školy

Mgr. Jiří Karas v. r.

V Žatci 18. 11. 2021